

Izhaja
1. in 15.
dan vsa-
cega me-
seca.

ZVON

Velja
za celo
leto 3 gl.,
za tri
mesece
1 gl.

Lepoznanski list.

Leto I.

Na Dunaji 15. marcija 1870.

List 6.

Vse misli se verté ob tebi.

Če delo me je utrudilo,
Da že me nič ne veseli,
Peró omočim spet v čerňilo,
Ko list pred mánoj bel leži.

Na list pokladam misli svoje,
Ki vse ob tebi se verté;
Šumí studenec pesmi moje,
V njej troje svéti se imé.

S tebój se derznem govoriti,
Kako te imam serčno rad,
Da te ne morem pozabíti,
Ne morem ti slovésa dát'.

Prosládke obidó me sanje,
Da v rokah otročé deržim,
Oziram se prijazno vanje,
Prijazno razgovarjam z njim.

Poljubljam ga v cvetoče lice,
Nedolžen smeh na njem igra,
In stiskam bele mu ročice,
Lasé mu gladim od sencâ.

Ko duh se mi iz sanj poverne,
Odpró telesne spet očí,
Tedâj se jasno mi odgerne,
Da ta otrók si bila tí.

Svarílo deklici.

Da bil bi jaz tvoj brat,
Posváril bi te: „pázi!
Med zlatim cvetjem lazi
Skriváj s prijaznimi očmí
Rujavopisan gad,
Ki strup medén imá,
Oplete raj sercá
Z bahanjem in z lažmí.“

Borislav.

Zorin.

VI.

Jesenski veter je otresal rumeno perje z dreves. Kakor so prihajali dnevi kraji in hladnejši, popuščale so čede svoje prejšnje daljnje pašnike ter pasle se če dalje bliže okrog doma po travnikih in senožetih, zadnjič po njivah in vertih. Povsod po polji in po njivah so goreli prijazni ognji, okrog njih so čepeli pastirji, v mraku pa so prihajali tudi odraščeni, ki so pobirali zadnji sadež po njivah, ogrevat si oterpene roke.

Tudi Dela in jaz sva kurila, sedela sva včasi pri ognju notri do terde noči. O sladki spomini, ko sem sedel sè svojo prijateljico pri svojem prvem in pač tudi zadnjem lastnem ognjišču! Ne boj se, ljubi moj, ne bom ti tu zopet na drobno razlagal in na tanko popisoval, kaj sva delala, kako sva govorila — saj se moram tako že bati, da mi boš nejevoljen, ko prejmeš iz velicega, živega mesta dolgo pismo, napolnjeno sè samimi otročarijami in sanjarijami, katere vendar ne morejo biti mari ne tebi ne drugemu nikomur, le meni samemu! Pa človek je že ták, kar je imenitno njemu, pa meni, da mora biti tudi drugemu. Če se veseli sam, mora se veseliti ž njim, kar živi; če je žalosten, pa ne umé, kako more biti le kaka stvar vesela na sveti; žalovati morajo ž njim tice pod nebom, cvetice na polji, žalostno mu mora šumljati med otožnimi verbami potok.

Kaj bo drugemu, kaj bo tebi moja otročja sreča; saj je, kakor bi komu sanje pripovedoval, pa naj bodo še tako lepe! Ti imaš dobro serce, ti jih boš poslušal, če ne zvesto, pa vsaj mirno; prebral boš z veliko poterpežljivostjo to pismo do konca, potem pa položil ga iz roke, brez nejevolje morda, gotovo pa se bodeš smehljaj, če ne zaničljivo, pa vsaj pomilovalno. Ker si pa imel do zdaj toliko poterpljenja, imej ga še malo, ne bom te dolgo mudil, kmalu bom pri kraji.

Bilo je v nedeljo popoldne, lepo, gorko jesensko popoldne. Po klopéh pred hišami so počivaje praznovali vaščani. Jaz sem ležal v travi pod košato jablano na vertu, ter brez posebne misli zerl tje po polji. Kar priderdrá po cesti gosposka kočija; s ceste krene naravnost proti naši vasi. Kakor bi trenil je tu; voz je zapert, na strani neznanega voznika sedi farovski hlapec; ta dá znamenje vozniku, da bi ustavil blizu hiše našega soseda. Kočija se odpre, iz nje se prikaže tuj gospod, za njim gospa, lepa, belega obraza, pa vsa v černo oblečena; še nikoli nisem videl take, zdela se mi je, kakor kraljica. Pa čudno, skerbno se ozira in pazi okrog, kakor bi koga iskala. V sosedovo hišo naravnost gredo. Meni je glasno prerokovalo serce, kaj bo; pa ni mi bilo moči geniti se z mesta. Kakor pribit sem stal pa čakal, kaj bo iz tega. Vse tiho. Čez nekaj časa zaslišim iz hiše govorjenje, glasneje in glasneje; narbolj pa se je razlegal glas naše sosede, vmes čudni, tuji glasovi, na to vpitje, kakor v prepiru, kričanje, ihtenje, jok!

„Moja je, vpije soseda, in nikoli je nisem slišal vpiti tako, pa

govoriti tako lepo, tako meni iz serca; tu mi je bilo prvič očitó, kaj je materino, kaj je žensko serce! moja je, jaz sem jo izredila, sè svojim mlekom dojila, jaz sem njena mati! Vsaka vlačuga bi lahko prišla zdaj, pa dejala, jaz sem njena mati, z mano pojde. — Kaj? — Jaz ne prodajem za denar svojega otroka, ná! tu ga imaš, poberi ga, pa kupi si zanj zlata, da ga boš še več imela. Kaj meni mari ti papirji, tu le jih imaš v koscih pred nogami; piše se, kar se če. Tukaj je pisano, in to pisanje ne laže, da sem jaz njena mati! Dela, slišiš Dela! povej, govori, katera je tvoja mati? jaz, ali ta ženska, pa naj bo še tako lepo, po gosposko oblečena! Kedó te je pestoval, kedó rad te imel, jaz ali ta? Ali boš mene zapustila, pa me dej, če si taka! pa pojdeš s to žensko, ki se je zdaj še le spomnila, da ima otroka, prej pa ni hotela vedeti zate; ni ji bilo mari, ali živiš, in kje, če si zdrava ali bolna, ali si pri poštenih ali malopridnih ljudeh? Dela! kaj jo gledaš po strani? sem pojdi, jaz sem tvoja mati, dasi te ne znam tako prilizljivo vabiti, tako milo gledati; o to zna to, tega se učijo take! V tem hipu pridivjá tujka iz hiše z Delo v naročji, za njo pa, kakor divja zver, soseda; na vso moč jo ustavlja tuji gospod. Žena njegova plane z otrokom v kočijo. Dela vsa bleda, objokana — nikoli ne pozabim tega pogleda! — oklepa z eno roko vrat svoji pravi materi, po kateri je tolikanj hrepenela, katero je denes našla, z drugo pa je podajala slovo ženi, katera jo je zredila, in kakor se je videlo zdaj, ljubila tako, kakor ne ljubi vsaka mati otroka, ki ga je pod srcem nosila, njej je z mokrimi očmi podajala slovo, in — tudi meni? — Mene ni videla, mene! Voz se zapre, voznik udari po konjih, kočija zderčí, kakor blisk, soseda pa za njo v ték! kmalu pa se spotakne, pade na obraz in obleži. —

Meni se stori čern svet pred očmi; kaj je bilo po tem z mano, ne vem. V postelji še le se zavem; hude vročine so me spreletavale; vrelo mi je in mešalo se po glavi, nikogar nisem poznal; strašne sauje sem imel po noči in po dnevi; mati mi ni šla od postelje, njena skerb mi je rešila življenje. —

Dele nisem videl več. Nikedar več? O ni mogoče, ni mogoče, ne vara me oko, in ko bi me oko, ne vara me serce! Videl sem jo, videl, in od tega pogleda mi še trepeče duša in telo! —

Ni mi moči dalje pisati, ura bije tri, lahko noč!

16. julija.

Denes sem bil v Fontainebleau; pa ne misli, da sem šel gledat kraljev grad in izbujat si zgodovinske spomine. Silno hrepenenje me je gnalo iz večnega mestnega hrupa, ki mi ni bil nikoli tako zopern, naravi v mirno, tiho naročje, v sloveči gozd nad gradom. Ne vem, koliko časa sem pohajal vse vprek po prelepem hrastovji. Kakomajhenega, kako pohlevnega se čuti človek, vendar ga to čutilo nikakor ne znižuje, ne tlači, ko stoji pred takim čverstim, velikanskim drevesom. Koliko viharjev je bučalo čez njegovo glavo, plaha se je skrivala zver po jazbah, plah se je stiskal človek v svoje zidovje — ti pa si stal, kraljevski

hrast, krepko svojih tál se deržé, nepremakljiv, neginljiv, le tvoji lasjé so bili vetru igrača. Sto in sto let stojiš tu nespremenjen, pod tabo pa gine v dolini rod za rod; koliko si videl med njimi terpljenja, sam nedotakljiv, neobčutljiv!

Popoludne proti večeru že pridem na trato; truden ležem v cvetoče resje. Vse tiho, vse mirno! le zdaj pa zdaj brenči poleg mene čmerl, ki pridno obira cvet za cvetom po resji; ko pride do mene, obletava me, nevoljno brenčé, nekaj časa v vedno širjih krogih, potem pa zleti naravnost k svoji družini. Beli sneženi oblaki so plavali proti zapadu tu pa tam po jasnem nebesu. Ni ga morda pogleda, ki bi zbujal s tako rahlo močjo človeku mirno otožne misli. Ni čuda, da so se mi jele snovati tam, kjer so bile prenehale sinoči.

Kaj je človek sam na sebi, kako moč imajo do njega okolnosti, kedó se more utegniti njihovi oblasti? Kák bi bil neki jaz, ko bi ne bil našel v prvi mladosti tega čudnega otroka? Kar se vsadí v tem času v otročje serce, to se pač terdno ukorenini. Um se razvija po svojih postavah od dne do dne, spreminja ga vsaka prikazen; serce pa rado obrani svojo prvo podobo, le uterjuje se bolj in bolj, in le prerado se nazadnje popolnoma uterdi.

Ko bi ne bil poznal Dele? Res mi je z leti jela temneti bolj in bolj njena telesna podoba, zadnjič mi je v hrupu življenja čisto izginila izpred oči; vendar je bil duh tega dekleta čudno združen z vsem mojim mišljenjem in čutenjem. Kedor pozna človeško serce, kolikor ga more poznati človek, on se ne bo čudil, če pravim, da je bila ta rejenka moja prva učenica, moja prva odgojiteljica. Ali ji čem biti hvaležen? Ali bi ne bil šel brez nje skozi življenje, kakor sem jih videl iti tisoč in tisoč okrog sebe? — „Bodi pošten, da te ne zapró; pridobivaj in uživaj; drobtine pa, ki ti padajo s polne mize, pusti, naj jih pobira pes, pusti naj jih pobira berač, ako pride, da imaš mir; daj mu tudi kruhovo skorjo, oglodano kost, da ti ne moti sè svojim moledovanjem uživanja! Vsak zase, bog pa za vse! Saj ni moči vsem pomagati; kaj hočemo, da je svet ták, ne belimo si glave, mi ga ne bomo pre naredili!“

In take imenujemo še dobre, modre! Ali bi bil tudi jaz mislil in čutil tako? In ko bi bil, ali bi ne bilo to boljše zame, za druge pa tudi ne slabše? Saj kaj pa pomaga nesrečnemu vse pomilovanje? Kaj te tvoje rane skelé menj, če vidiš, da skelé tudi mene? Žalostna tolažba, revna pomoč! In če vendar človek ne more drugače?

Ali bi ne bil brez njenega znanstva čisto drugače gledal sveta? Kaka nesrečna, demonična moč sili človeka, da se mu zdi vse nepopolno, pomanjkljivo, popačeno, kar vidi okrog sebe, narava in človek! Zakaj je ták, zakaj ni drugačno? Človek bi mu moral biti angelj! In celó ženska! Ta bi mu že čisto morala biti neko vzvišeno, čisto bitje brez madeža, brez zemeljske teže, neka lepa, jasna prikazen, ki mu je priplavala z nebes, da mu prinese tolažbo, mir, srečo, da se zateka k njej v stiski in težavi, da ji toži svoje bolečine, da si počije v njenem mehkem naročji, truden, preganjan, nesrečen! Kar je lepega, blazega,

dobrega, vse mora biti njena last. Ona mu je lepota, sreča, ideal! Stokrat in stokrat se prepriča, da so to le lepe sanje; vendar se zapreduje, v njih živi; in ko mu jih prežene dán, čuti se neskončno nesrečnega; tega pa ne pomisli, da nima nikakoršne pravice zahtevati, da bi bilo drugače. O ti nesrečni, ti nepoboljšljivi idealizem, ti bolni otrok, neozdravljiv, ker se braniš zdravila!

Pač bi bilo nespametno reči, da mi je Dela vcepila to bolezen, saj jo imajo tudi drugi, in za boga! ne nar slabši možjé! Vendar pa, to čutim, da bi se ne bila brez njé tako silno razvila, in polastila se vseh mojih moči.

Kje bi našel zdravila tej bolezni, ki je ne bom mogel dolgo več prenašati? Pri njej? — Če sem jo res videl, ali je hočem iskati, saj ni nemogoče najti jo. In če jo najdem? Ali me bo poznala? In če me noče poznati? Ko bi se ji otročje, smešno zdelo najino nekedanje prijateljstvo? In kako bi moglo biti drugače? Kaj je preživela v tem času? Ali je pa možko, navezavati vse svoje bitje, svoje življenje — dà, tu gre za moje življenje — na podobo, ki se mi je v sanjah prikazala? Ko hrepenim objeti svojo srečo, svoj ideal, če pa objamem oblak, meglo, ki se mi raztopi na hrepenečih persih? Strašen dvom! O človek, o mož, ti krona stvarjenju, osodi igrača!

Pri teh mislih mi je ugasnilo solnce za večerno goró; ko bi tako ugasnilo moje življenje, mirno, rahlo, brez bolečine raztopilo se moje bitje!

Boris Mirán.

Pravi uzroki francoske revolucije.

(Dalje)

Literarno gibanje v teh časih je bilo tako obsežno, po svojih nasledkih tako pomenljivo, da moramo vsaj nekoliko spregovoriti o njem. Ne bomo spominjali, kako so se takrat razvijale eksaktne vednosti in kake nasledke je to imelo; ne bomo govorili, kako se je v filozofiji namesto Kartesijevega idealizma s časom vrinil Locke-jev sensualizem ter potem razvil se v Holbachov, Helvecijev in Condillacov materializem, a hočemo se malo pomuditi pri oni filozofiji, ki premišlja človeka v njegovi etični razmeri proti ostalemu svetu, in ki se torej posebno peča s problemi (vprašanji) državnega in socialnega življenja — pri filozofiji prava. Ta del filozofije so takrat največi možje francoskega naroda tehtno premišljali in preiskavali ter sad svojih studij branili nam v znamenitih knjigah državnopravnih nauk in sistem, ki so imeli jako velik vpliv na prekucijo konci 18. stoletja. Kako gujil in bolan je bil ves organizem, to je bilo vsem očito, kako pa ozdraviti ga, v tem so si nasprotovali duhovi!

Po treh različnih potih je hodila takratna francoska pravna filozofija. Ne moremo je v njenih nasprotjih bolje zaznamovati, kakor če jo premišljamo po njenih treh glavnih zastopnikih, in ti so: Montesquieu, Rousseau in Voltaire.

Charles Montesquieu (1689—1755) je zastopnik óne verste pravnih filozofov in doktrinarjev, ki sè zgodovinskega stališča iščejo oblik za državo in za človeško družbo, ki pa vendar nikdar niso umeli zgodovine, ki nikdar niso dobro premišljali večnih njenih nauk, katere podaje mislečemu duhu.

Med svojim daljšem bivanjem na Angleškem, kjer se je bil seznanil tudi z Bolingbrokom, studiral je z velikim veseljem tako lepo vrejeno angleško ustavo, in ker se mu je oblika države zdela njeno bistvo, položil je angleško ustavo z njenimi omejenimi pravicami in z njeno dvozborno sistemo za temelj svoji teoriji o državi, katero nam je razložil v znani knjigi, „l'esprit des lois.“ Pri tem pak je storil dvojno napako. Pred vsem je krivo razumel angleško zgodovino ter tako v njej našel državnih oblasti trojno delitev, katere nemamo v nobeni zgodovinski ustavi torej tudi v angleški ne. V tem svojem napačnem mnenji je postavil ta princip, da državne oblasti se morajo ločiti, da vladarju se mora izročiti izvršilna, — parlamentu, obstoječemu iz gosposke in poslanske zbornice, postavodajna, a judicielna oblast sodniškim, nekaj voljenim, nekaj dednim tribunalom. Posamezne oblasti, tako ločene, omejevale bi druga drugo ter v lepem ravnotežji stvarile v državi red in harmonijo.

Pri tej umetni in zviti teoriji pak je Montesquieu pozabil, da vsak faktor v državi in v človeški družbi, če ima le kaj zdravih elementov v sebi, želi se že po svoji naravi na škodo drugih faktorjev razviti in razširiti; namesto mišljenega ravnotežja stopi konflikt in boj, v katerem le en faktor dospe do odločne nadvlade. V zgodovini se človeštvo razvija ter hiti dalje po svojih potih, nikdar pa mirno ne stoji; trajajočega redú, ki bi bil enak stagnaciji, tega ona ne pozna. Taka stagnacija pa bi morala nastati, da bi se mogla uresničiti Montesquieujeva država, in že v tem leži dokaz zoper te teorije, zoper ta znotraj publi doktrinarizem, če je tudi izrečen s takim ostroumjem, takim talentom, kakor ga moramo priznati Montesquieu-ju.

Montesquieujevi nazori pa tudi zato niso mogli imeti v tedanjem času nobenega uspeha, ker so bili čisto nasprotni njegovega stoletja in francoskega naroda težnjam in tendencijam. Francoski narod, katerega so svoboščine privilegiranih stanov silile v uboštvo in dušni propad, zahteval je že po svojem notranjem nagibu, da bi se prenaredile socialne razmere, da bi se podelile vsem enake pravice, da bi se odpravile privilegije — in Montesquieu mu je namesto tega ponujal sistemo, ki je dosedanjo neenakost stalno uterjevala! Če se je ta sistema tudi na Angleškem za dobro skazala, vendar Franciji ni mogla zadostiti, pomagati ter jo rešiti; na Angleškem je bila produkt stoletnega razvoja, sad mnogokrat silovitih prakucij in kervavih notranjih bojev, sad truda polnega dela, katero sta jako pospeševala insularna leža Angleške in pa posebni značaj britskega naroda; ali na Francoskem so bili narodov značaj, socialne razmere in zgodovinski razvoj enakomerno Montesquieujevim teorijam nasproti. Za angleško ustavo, s katero je Montesquieu hotel

Francoze osrečiti, ni mu družega manjkalo kakor — angleškega naroda!

Če se je tudi Montesquieu-jeva sistema višim stanovom, posebno plemstvu, kateremu je zavarovala vse svoboščine, zdela pravo politično evangelje, vendar se iz povedanih uzrokov ni mogla priljubiti narodu samemu; zato je vidimo precej v začetku revolucije, da morajo največi prijatelji te sisteme: Necker, Mounier, Lally-Tollendal, stopiti z dejališča političnih dogodeb ter prostor prepustiti spoznavalcem svobodnejših principov.

(Dalje.)

Fr. Šuklje.

Žensko orožje.

To pa je res že prava reč,
Veséli zmage se junaške!
Kako se sládko smeje v pest!
Sram bi me bilo take zmage. —
Dejál sem, že ne vé m, zakaj,
Da nikdar več te ne objamem,
Zarotil sem se bil celó,
Da poljubiti še ne dam se. —
Popoldne vlečem se na klop
Tje v senco jablane košate,
Kakór sem vajen slednji dan,
Bog vé, da nisem mislil náte.
Prijetni hlad in perja šum
Zazibal me je v sladko spanje.
Ko reva jaz tako ležim,
Niš hudega pričakovaje,
Tedaj pa tího, tího ti,
Ko tat, po perstih se prikra deš;

Ne dahneš, da se ne zbudim,
Češ: „zdaj le bom ga!“ — prav po babje.
Počasí tího krog vratú
Z mehko ročico me objameš,
Da ne pokličem na pomoč,
Pa z ustí usta mi zapahneš.
Po licu, čelu vsiplješ mi
Lasé nemarno razvozlane.
Kako bi si pomagal bil,
To je preveč, saj nisem kamen! —
Le bahaj, in ponašaj se,
To so zares prav ženske zmage.
Kdo bi se neki branil bil,
Takó, ko jaz, od zad zasačen!
Pa le mi tího bodi ti,
Brez plače to ti ne ostane!
Kar ti si mi, ti storil bom,
To bo mi sladko mašče vanje!

Solze.

Solzé te videl sem točiti,
Nevidne drugim vsem očém;
Moč' mi je bilo jih vtešiti,
Pa gledal sem te miren, ném.

Nikár zapirati jim vira,
To blagodejné so solzé;
Ljubezén, ki mi že umíra,
Mordà jo zopet oživé.

Kosan.

L i p e.

Povest.

IV.

Mirna, tiha, upanja polna ljubezen se tiho razvija. K večemu opazijo prozajične kramarske duše tega suhega sveta, da je med tema ali tema dvema „znanje“, in delajo dovtipne in suhe opombe ter preudarjajo in ugibljejo večidel nedobrovoljno, kakov bo pač konec. Kar pa se tiče ljubezni same, zve k večemu kakov dober prijatelj, kako je in kaj (saj : česar je polno serce, usta rada govoré) in dober prijatelj nese to z nedovoljeno postrežnostjo drugim dobrim prijateljem.

Lipe ni imel nobenega dobrega prijatelja. Kje bi ga bil dobil okrog Rodovja? O prvih poljubih, o sladkih besedah, govorjenih na samem, o sreči zdanji in prihodnji; o vsem tem ni mogel nikomur praviti. Le sè svojo domišljijo, se svojim srcem je govoril, pa ž njo, kedar jo je mogel obiskati na večer. Dolgo je celó mislil, da nihče drug ne ve ničesar, razen njega in nje, in pa njene matere, katerej ni skrivala ona, torej tudi on ni mogel.

Ali bil je tu učitelj, ta Gonoba. Ni nehal zahajati k vdovi Križanovi. Lipe je vedel od svoje Marice, da ga ona ne mara; kolikokrat mu je morala to zaterditi in poterditi. Lipe je verjel, bil je prijazen ž njim in dober, ali vendar ga ni mogel videti. Ni vedel zakaj. Pač! To mu ni bilo po volji, da je imel gospod Gonoba toliko z materjo govoriti. In gotovo je bil Gonoba kriv, gotovo je on mater našuntal, da je nekedaj Lipeta, ko sta bila sama, tako-le izpovedovati začela :

Gospod Filip, vi ste še mladi. Jaz poznam svet. Ne bodite hudi, če vam ne zaupam prav. Dobro premislite. Saj vam menda ni treba praviti, kak namen ima in mora imeti ljubezen. Ko bi pa vaš oče ne dal se pogovoriti? Ali, ko bi se vi premislili, in mojo hčer popustili? Veste, kaj ste jej dolžni pred svojo vestjo, pred bogom in pred ljudmi? Jaz se le bojim . . .

Lipe je prisegal, obetal, zagotavljal. Mati Križanova mu je v časi verjela, v časi ne. E, pač dobro je dejala materinemu sercu misel, da bo njena hči enkrat bogata gospodinja! Ali žena je vedela, kako omahljiv je ves svet, lahko pozabi obljube, zataji serce in hodi za denarjem. Zato je rada videla, da je učitelj še in še zahajal v hišo. Mislila si je, morda bo še dober, zato mu ni jemala vsega upanja, temuč modro popravljala, kar je hčerka kazila. Gonoba pak je bil hvaležen.

Pridno ji je našteval vse napake Lipetove, vedno ji bil na ušesih. Tako je Lipeta vedno opominjala, vedno dvomila. Lipe pak, ki je moral „čakati“, bil je dostikrat žalosten.

Ko je zvedel pozneje oče njegov o stvari in hudoval se in klel, imel je Lipe uzrokov precěj, misliti, da je opravil učitelj Gonoba ljubeznjivi posel, da je stari baš vedel. Zvedela je tudi vdova Križanova, kako nelepo je kerstil stari njo in njeno hčer: kako je prepovedal sinu kratko in malo zahajati okoli tacih beračij. Gospa Križanova je bila

občutljiva. Lipeta je takój prvi večer, ko je prišel spet, oštevala in mu merzlo povedala, da je bolje, ako ga ni blizu. „Mi smo pošteni, nikomur se ne silimo, pa tudi nočemo, da bi se zarad nas oče in sin pulila. Moja hči se bo možila. Vam pa doboči oče pozlačeno nevesto. Ne hodite več k nam. Ne motite mojega dekleta in samega sebe, take reči niso za kratek čas.“

Kako je bilo Lipetu hudo! Zdelo se mu je, da žena prav govori. Upanja ni bilo, ker Rodovščak se je rotil, da zapiše raji vse premoženje državi, kakor da bi ga delila hči pisarjeva z Lipetom. Že je imel Lipe misel deklici reči: „móži se, bodi srečna, slušaj mater, pa pusti mene moji nesreči!“

Ali laže je misliti, kakor storiti. Ko sta se sešla z Marico, začela je ona jokati, in še njemu so prišle solzé, in konec je bil ta, da je rekel: „tebe ali pa nobene“, — in ona — ravno tako!

Matere pa so dobre vse, z vsemi se dá pogovoriti. Gonoba še ni bil ženin, pa obupal ni. Lipe pa je, bolj skrivaj ko prej, obiskoval svojo izvoljeno ter se čutil zdaj srečnega, zdaj neizrečeno nesrečnega, kakor so že taki ljudje.

Tako je bila stvar, katero smo povzeli od kraja.

V.

Prišla je zopet pomlad v deželo, mlada, lepa, zelena, poezije polna. Kar se je zaveda in ne, vse se je veseli, kar raste in upanje ima na božji zemlji!

Lep dan je bil. Po senožeti so cvele prve rože med mlado travo, po rebri sta hlapca počasno brazdo rezala. Ob robovji bližnjega loga se je veselila Rodovščakova živina po dolgi zimi prostega zraka; za njo je stal stari pastir in brez misli podpiral suho brado ob palico. Dolí po loki je tropa ženskih razgrabljala kupe, katere je narij jesenski kert, da bođe gladko tekla kosa o kresu. In nad vsem, kar blizu in daleč po ravnem in sternem delavno gomazí, razpenja se prijazno nebo, blagoslov obeta gorko solnce.

Lep dan je, lep je svet, ali za Lipeta Rodovščaka bi bil lahko lepši, lahko.

Veseli ga zelena loka, veseli pisano berdo in prijetna pomladnja sapa, vendar otožen sedi na kupcu obrezanega lesa tik loga ter stermi v dol v nasprotno hribo. Obraz mu je spremenjen, oči so vderte in osuhlo lice nima barve prave zdravosti. Pred enimi dnevi še le je vstal po dolgi bolezní, in zdaj je namenjen v terg — k njej. Dolgo je ni videl, tudi ne mogel videti. Denes je bil oče z dômu, na konjskem semuji, več ur hoda proč. Gnalo ga je tje, pa vendar je sedel tu na rebri, blizu pasočé se čede svojega očeta, blizu delavcev. Bilo je čez poludne še prezgodaj za v terg; tega in onega ni hotel pri belem poludnevi srečati; tudi se je tu čez dolgo na solncu tako lepo sedelo, in premišljal je: kako lep je svet in kako še le bođe!

Zakašljaj je. K omenjeni misli je v hipu prišla še druga, in ni je

hotel ne mogel misliti. Lice mu je zarudelo, bolj ko prej ga je zapeklo v persih. Podpre glavo in čuti, da se mu je približal stari pastir, ki mu je delal piščalke, ko se je še hoditi učil.

Stari, subljesti možiček molčé gleda sedečega.

„Ni dobro, ni dobro,“ pravi. — Lipe povzdigne glavo in videč starca vpraša:

„Kaj ni dobro?“

Bolni ste, bolni. In zdaj s pomladi tista huda zimska sokervca, ki dela, da sneg škriplje, in iz zemlje kipi. Če se zdrav s pomladi na zemljo uleže, zajé se mu v gerlo; nikar pa govoriti o bolnem človeku. Ta sokervca — —.“

„Saj jaz nisem bolan!“ reče Lipe. „Kaj pak, kaj pak. Le ljudi poslušaj (pravi stavec, ki je Lipeta včasi tikal, včasi vikal.) Kjer pelinov germ divji raste, tje pojdi, tam poklekni pa verhove pogrizi, ki so v enem letu zrasli in snej. To ti bo pomagalo. Tudi kedar pojdeš mimo mravljišča, kjer so tisti veliki mravljinici, vzemi jih eno pest, preteri jih in diši tisto. Kader bodo tavžentrože rasle, pil jih boš kuhaue. Sladke koreninice so dobre. Potlej pa eno zobčasto zél jaz poznam, ki na grobéh raste, tista . . .“

„Strašno apoteko imaš!“

„Apoteko? I varuj me bog doktorjev. Jaz sem star, poslušal sem dosti in slišal, kaj so skušali ljudje, ki niso mladi umirali. Vi imate tak suh kašelj, kakor tisti mlinar pri nas, ki je lani umerl.“

Lipe hitro vstane in odhaja ob hosti.

Umerl!? Ta beseda Lipeta pretresne. On bi umerl, zdaj v mladosti! Vse, kar je bilo za njim, bila je puščava brez ternja in napotja, pa tudi brez veselega cvetja. Kaj je ljubezen dobre matere, zvestega brata in rahlo čuteče sestre, tega vedeti mu osoda ni dala. Oče? Dober je bil, skerblijv zanj; in vendar je Lipe čutil, dasi ni premišljal, da bi tudi ta utegnil drugačen biti!

Umreti?

Vse želje, ki so se komaj razvile v mladem sercu, imele bi poginiti neizpolnjene, nezadovoljene. Malo se mu je potrebno zdelo doseči, da bi bil srečen. In to je bil že zagledal pred seboj. „Tam za goro je svetlo,“ in dasi mu pot do tje ni bil po vsem gladek, imel je živo upanje in zaupanje. To bi presekalala, vzela bi ves lep užitek, ki mu ga je življenje začelo obetati — prozajična bolezen in smert?]

Obraz Lipetov zarudí in potne kaplje mu stopijo na čelo, ko se mu je môra tacihi misli ulegla na dušo. Tesno mu je bilo v persih, noge so se mu zdele strašno težke — strašna neizprosljiva smert se mu je zdela gotova.

(Dalje.)

J. Jurčič.

Obrazi iz narave.

III. Kos.

Odveč bi bilo popisovati kosa, kako černo ima perje, kako rumen kljun, in kako čversto, kakor iz sreberne piščali, glasí se njegova pesem tudi po mestnih ulicah. Saj ravno ta odlični dar, pevska žila in gerlo, ta sta marsikateremu kosu na pogubo vsem stvarém tolikanj mile prostosti! Tam v tesni kletki ga vidiš, kako sklonjen čepi, trudnih oči pobitega srca in vès skesan, nosi koš¹, pa dremoten sanja o zelenem, svobodnem gozdu, o ljubih tovariših, ki tamkaj prosto letajo ter se radujejo, in pa o izvoljeni, svoji — izgubljeni!

Pleši, pleši, čerñi kos!

Kak' bi plesal, ko sem bos?

Kam pa čevlje si dejál?

Svoji ljubi sem jih dal, itd.

Toda sčasoma pominejo tudi njega taki otožni spomini. Kakor sladke sanje iz srečnih mladostnih dní mu prihaja na misel mili materin glas, kakor ga je še mladič v gnezdu poslušal, in posihmal se skuša ž njim vedriti.

Obiščimo le pomladanjskega večera kosa ondi, kjer prostovoljno najraje prebiva: v podkrají mračnega gozda. Ondi v senčnatem zatišji, kjer bister potok šumljá, kjer se tožne verbe in jelše versté, kjer se zlaticam žaré rumene glavice po pisani loki: — tam je kos domá. Tukaj na hladni vodotoč leta žejo si gasit in se kopat; na vlažna tla, najrajši na senožet, pa skakat in stikat za hrano. Kedar zagleda kaj neznanega, berž osupnen ostermí, opre se na rep, spne kvišku glavo in zleti v bližnjo goščavo. Iž nje pak, zvest in zanesljiv čuvaj vsem krilatim in štirnogatim živalim, zakliče jim glasno: „čudno, čudno, čudno!“ opominjáje jih, naj se le varujejo! Tod tudi s pomladi na vse zgodaj, ko je vse še oterplo in dremotno, in predno še zelení bukova veja, sporočuje v hrepenečih pesmih sladka čutila ljubezni, tod si išče neveste in vabi v svate, obhaja ženitev pa napravlja si zakonsko posteljico, kakor naš Vodnik temu naznanjevalcu pomladi tako ljubo jemlje prav iz srca:

Kos prepeva, gnezdo znaša,

Lepo brézen gori gre,

Smeje se in kosa vpraša:

„Pojesh tako zgodaj že?“

„Kdo bo branil kosu peti?“

Ženil se je večeraj brat;

Jutri mislim ljubo vzeti,

Ravno vabim, bodi svát!“

Temnokrilati kos, zvesti prijatelj le senčnatemu gozdu, ljubi tudi za svoje sladko pomirjajočo pesem še posebno tihi, večerni mrak.

Solnce zahaja, tako daleč, daleč tam v tožno-zavišnéli meglíni tone za gore, in odsevajoči zor že rudeč trepeče skozi gosto vejevje gozdu notri v pomračení hram, poln prijetnih dišav doli s hojevja. V bukovji pózna mavrasta pivka še bobna po operélem deblu, da votel majnik letí po lesovji, zaljubljena gerlica gruli v hosti, in drobni steržek pa rahlo žgoleva v germu. Na senožeti že rosna kaplja belemu

zvončku objema dremotno sklonjeno glavico. Vse sanjavo medlí, krotek mir kraljuje vse vprek po dolu in dobravi, — in jaz sam v tem skrivnostnem gozdnem svetišči, na mehkiem, zelenem mahu po tleh, šfejtem lastnega serca rahle udarce: kako zapored hité, kakor minule ure, nekedaj posvečene vzvišenim čutom! Kar — glasna pesem nad manoj! To je kos, ki začenja večerno pesem svoji izvoljeni, katera otorej tam na nizki smrečici sedéč v gnjezdu na topli zalegi tako sladko sanja o svoji prihodnji, drobni družinici. Ali on — kje je? Glej, sicer najrajši blizu tál, zletel je zdaj, kakor v svesti si svojega prelepega glasú, visoki smreki gori na višek, da taleča in mirno glaseča se pesem svobodnemu pevcu iz gerla doni povprek prostranega loga nad zračnimi verhovi okrog in okrog na široko! Pa tudi k meni dolí v mračno tišino lijó njegovi glasovi: kakor večerne zarje odsev, tako hrepeneči, kakor hlad in rosa večerna, tako dobrodejno krepčevalni, in prav kakor bi upali in se bali, tako sladkootožni! In gorko objemó moje serce; sanje mi zazibljejo dušo. Glej, kedo je ta siva prikazen pred manoj? Tisti čudni menih iz pravlice, ki dvomi o večnosti, pa pride v gozd in tukaj tico posluša, ko tako čarobno poje! Sluša, da mu lasje devetkrat osivé in tisoč let mine, kakor en dih! Jaz njemu nad gerbavim čelom.

Kos, črni kos še prepeva; ali o čem neki res? Morda o prihodnjih, poznejih dnevih? ne mara, kaj pač na življenja večer, on, ki zna tako ljubo opevati večer? Kedo vé? Vendar, ko tako pozno uro v gozdu doni kosova pesem, povračujejo se poslušatelju kar nehoté srečnejši časi nekedanji na misel, dragi spomini mu sladé pričujoče trenutke, in pesniku v serci se spet prijazno daní:

Pri oknu sva moléč slonela,
Sladkó je kos v goščavi pel;
Sladkó je v cvetji seč duhtela,
Ki mrak jo tihi je objel.

Tihi mrak ogrinja naravo. Zarja je ravno poteléla tam na zapadu. Kos pozvižgava še, pa tudi njemu se pesem zmerom rahleje in rahleje topí, dokler počasi po polnem zmedlí. Tedaj pa se spusti nazaj dolí v tihi hram čút zraven svoje zaročnice v gnjezdu. Ali meni, le meni samotnemu pa v serci še in še tiho odmeva, tako čudno, tako čarobno, kakor bi vedno še sanjal. Da, sanjati mora poprej, kedor hoče, da razume kosovo pesem. Sanjati sanje najlepše, sanje mladostne ljubezni!

Nad manoj se majejo košati verhovi, kakor nemi duhovi po noči, in po mračnem vejevji jim vleče nočni veter pa skrivnostno šepeče:

Kdor brez ljube je na zemlji,
Je le tujec, kamor gre!

J. Ogrinec.

Literarni pogovori.

VI.

Možje, katerim je izročila in priporočila slovenska dežela svoj blagor, spomnili so se vendar enkrat — „bolje pozno, ko nikoli“ —

zapuščene, zanemarjene samice, slovenske dramatike. Velika res ni odločena pomoč, saj je tudi majhena dežela, vendar je mora vesel biti vsak pošten Slovenec, kateri ne nosi samo na jeziku skerbi za pravo duševno omiko našega naroda, in kateri ne stavi, kakor neki eden tistih naših pervakov, umetnosti v eno versto s — krojáštvom! kateri je nasproti prepričan, da umetnost je moč, ki pelje človeka, kakor Orfejeva pesem — z rahlo, pa mogočno silo do prave omike.

Drugim umetnostim manjka, žalibog, pri nas materijalne podloge; ostaje nam poezija. Ta je človeku zvesta povsod, biva ž njim v nizki koči, kakor v svitli palači. Cvét, ali bolje: verhúnc poezije pa je dramatika; saj izhaja tako rekoč iz epike in lirike, tako, da bi se smela imenovati dramatika neka kemična zveza epike in lirike. Gledišče je bilo nekedaj in mora nam biti tudi zdaj neko svetišče, kamor hodi človek, da se oddahne, počije, da se poživi po duhomornem dnevnem trudu, da se povzdiguje in navdušuje za vse, kar je lepo in blago; gledišče bi moralo biti, in zakaj bi ne bilo? visoka šola, kjer se človeku kaže v resničnih, živih podobah življenje, kakšno je, in kakšno bi moralo biti; kjer se nam razkriva čednost, krepost v vsej svoji lepoti, da jo moramo čislati, ljubiti, posnemati; kjer se šiba, kar je smešnega, biča, kar je napačnega, v zaničevanje, do nazega slečena, postavlja pred vse ljudstvo hudobija, gerdobija, hinavstvo — visok tribunal, prava ljudska sodnija, po kateri ni apelacije.

To je ideal, vemo; ideal se nedá doseči, bližati se mu pa moramo vendar, kolikor mogoče. Nikedar pa nam vsaj ne sme gledišče biti kraj, kamor zahaja o dolzih zimskih večerih meščan, da si preganja dolg čas s praznimi šalami in neslanimi burkami, ali pa celó, da si daje šegetati oterple počutke z razuzdanim vedénjem, z umazanim govorjenjem!

Res je ubožna naša dežela. Mora se na tánko gledati, kam se oberne kak krajcar njenega premoženja. Pa kar se izda za pravo umetnost po pametnem poti, to ni zaverženo, če tudi ne nese toliko in toliko obresti na leto; to je izdano za pravo izobraženje, na korist narodu.

Tudi to je prav, da so se razpisala za večí del določene podpore darila najboljšim dramam in operetam. Tako se ravná povsod z manjšim ali večim uspehom. Vendar tega veselja ne more čistega uživati, komur so znane naše domače zadeve. „Zvon“ si šteje v dolžnost, resnico govoriti pri vsaki priložnosti, na vse strani. Vedno prikrivanje in polepšávanje naših slabosti, naše revščine — kam je nas pripeljalo? Ne slepímo se torej, sebe in družih, saj nam nič ne pomaga!

Ne bomo se spotikali tu ob čudno zméšeni stilizaciji pravega oznanila — naj ne bode to slab omen! Bolj resno pa se nam zdi to, da se je razpisalo darilo za libreto in skladbo ob enem času. Skladatelj si bo moral še le iskati moža, da mu spiše pripravno igro za njegove muzikalne misli; če ga pa ne najde, kaj potem?

Napačno in škodljivo se nam zdi tudi to, da se je v razpisu

pisalcu preveč in nepotrebno omejilo polje: »predmeta obeh iger se morata vzeti iz slovenske ali obče slovanske povestnice, ali pa iz vsakdanjega slovenskega ali tudi obče slovanskega narodnega življenja.« — Najbolje torej: slovensko-zgodovinska drama! Lepa narodno-zgodovinska drama je krasna reč, ponaša se ž njo vsak narod, kateri jo ima, pa koliko jih je za res lepih, pri vseh narodih? Lepa reč je le prerada tudi redka reč, težka reč. Izverstnih narodno-zgodovinskih in sploh zgodovinskih tragedij je malo tudi pri tacih narodih, ki se ponašajo sè slavno zgodovino, visoko omiko, bogato literaturo in tudi materijalnim blagostanjem; saj, kakor nas uči zgodovina, vseh teh reči skupaj je treba, da se na tej podlogi razvija dramatika sama, posebno pa zgodovinska. Še celó izmed Shakespearovih dram ne stojé v prvi verstí njegove narodno-zgodovinske. Po enacem razpisu bi ta velikán med dramatičnimi poeti ne bil dobil darila sè svojim Hamletom, Otelom, Romeom in Julijo, Julijem Cezarjem, k večemu morda še z Learom kraljem, dasi tudi on ni prav za prav angleško zgodovinsk.

Drobno pesemco prijetno zapeti, to še marsikateri zadene, ali dobro igro spisati, ustvariti tragedijo, katero bo gledal in poslušal človek, da si bo komaj dihati upal; katera ga bo zibala med strahom in upom, med žalostjo in veseljem; katera mu bo pretresala serce, pa vendar povzdigovala, izbujala mu »strah in milovanje ter čistila mu strasti« — tako dela ustvariti je težavno, malokomu dano. Treba je tu globoke, vsestranske omike, srečnega zgodovinskega instinkta, da na prvi mahljaj zadene bogato žilo čistega zlata, in zadnjič nenavadne poetične energije.

Redke lastnosti, redko združene v lepi harmoniji v enem človeku!

Kaj pa hočemo reči s tem? Hočemo morda ostrašiti naše pesnike, da se ne loté težkega dela? — Nikakor ne, poskušati se mora. Le to bi jim radi položili na serce, naj si ne mislijo prelahke te naloge, predno se je loté, naj se dobro pripravljajo; učiti, vaditi se je treba, studij je treba na vse strani; časa je malo, dobro se mora porabiti. To se ve da, naj bo človek še tako učen, izobražen na vse strani, naj je prebral in predelal vse dramatike in estetike, za to še ne bo spisal dobre drame; imeti mora še drug dar, katerega si ne more pridobiti z največim trudom — biti mora umetnik, pesnik, rojen dramatik. Bog nam jih obilo daj!

Lepa je misel, ki je vodila deželni zbor pri razpisu, tudi v gledišči buditi narodno zavest. Ko bi le narodnost ne utegnila morda časi škoditi umetnosti. Umetnost mora biti prosta na vse strani, da se more razvijati po svojih lastnih postavah, drugih ne pozná. Umetnost je gospa, ne dekla; če hoče tako rekoč enkrat prostovoljno služiti kaki ideji, tem bolje, siliti se pa nikedar ne sme. Tako mislimo tudi, da bi bilo bolje, ko bi se bila razpisala darila za igre, eno žaloigro, en igrokaz sploh brez posebnih pogoдеб, kakor se ravná drugod. Kakor reč zdaj stoji, báti se je, da planejo skoraj vsi konkurenti nad našo ubogo slovensko zgodovino. Valvasor bo imel veliko bralcev; če ne najdejo

tam nič pripravnega, pa pojdejo iskat povsod okrog po zgodovinah slovanskih rodov. Bog daj, da tudi najdejo kaj, sebi in nam na korist in veselje! Igra mora biti iz slovanske zgodovine ali sploh slovanskega življenja. Neslovanski predmet je čisto izključen. Al bi ne bilo bolje, ko bi se bilo na prosto voljo dalo vsacemu, kak predmet si hoče izvoliti; saj mora sam vedeti najbolje, kaj mu morejo rame nositi in kaj ne.« Dobra, krepka zdrava igra, če je še tako preprosta, je boljša, kakor še tako ošabna, napihnena visoka drama, če je prazna, brez kervi in mesa, brez življenja; in tacih se nam je bati, kakor nas lastna izkušnja uči.

Kaj svetuje mojster Goethe?

V človeško sezi polno le življenje,

In kjer ga zgrabiš, zanimivo bo!

Pa kar je, to je; temu ni več pomagati; razpisa ni moči prenarediti. Vendar se dá še nekaj popraviti. Ko bi imel „Zvon“ kaj veljave pri možéh, kateri bodo sodili poslano igre (težavno delo!) svetoval bi jim, naj pri presojevanji gledajo prvič, drugič in tretjič na samo umetniško veljavo; še le tedaj, ko bi se našli dve igri enake pesniške vrednosti, naj se dá prednost tisti, ki je tudi narodno-zgodovinska. Ni ravno treba, da bi morala biti reč, misel narodna, dovolj je, če je narodna le oblika, beseda. Lep predmet v čisti narodni obliki — to je dovolj. Omne tulit punctum.

Naj se posluša „Zvonov“ glas, ali ne — storil je svojo dolžnost; zdaj poje: vivos voco! bog daj, da mu ne bo kmalu treba peti: mortuos plango!

S.

Slovenski glasnik.

* V Parizu je 21. jan. t. l. po kratki bolezni v 58. letu svoje starosti umrl veliki Rus Aleksander Herten, ki je živeč v prognanstvu sè svojimi v klasični ruščini pisanimi knjigami, posebno sè svojim v Londonu tiskanim tednikom „Kolokol“ (Zvon) po smerti carja Nikolaja do poljske revolucije, more se reči — Rusijo vladal, ter po svojem neizmernem vplivu na Ruskem največ pripomogel k vsem svobodnejšim napravam zadnjih let. Herten je bil navdušen Slovan, čist republikansk značaj in eden glavnih zastopnikov vse evropske demokratije.

* Prof. L. Leger v Parizu bere na Sorbonni vsaki četrtek o ruskem jeziku in slovstvu, in vsako soboto o povesti češke in poljske literature. — Prof. Aleks. Chodžko pa v Collége de France predava o razmerah stare slovenščine proti sedanjim slovanskim jezikom, in tolmači Nestorjev letopis.

* Slovenska matica je izdala tri krasne karte kot začetek slovenskega atlanta na sicer lepem, toda za atlant pretankem papirji: a) obraz cele zemlje v polutah, b) Evropo, c) Avstrijo. Vse zemljevide je vrezal na kamen in tiskal F. Kóke na Dunaji.

Listnica vrednikov. G. Dovnel. Vaše pismo, polno lepega navdušenja, nas je res razveselilo; o izdavanji almanaha smo Vaših misli — o priložnosti več o tem — kakor tudi o poslanih pesmih! — G. Ž—t. v T. Dobro bi bilo res, ko bi vsi takó govorili o našem početju; hvalo za prijazne verstice! — Četertošolcu v G. Neverjetna se Vam zdi izpeljava in prestava besede „anathema“? Glejte, da je tako ne izpeljujete in prestavljate pred svojim učenikom! Kedor je le nekoliko pogledal v gerško slovnico, in je prišel do glagolov na $\mu\epsilon$, mora vedeti, da *ἀνάθημα* nikakor ne more izhajati iz *ἀνα-τίμνω* (razrezati, razklati); od kod bi pa prišel θ za τ , η za ϵ ? Prav izpeljujete *ἀνάθημα* iz *ἀνα-τίθημι* — *ἀναθήναι*, (postaviti). *Ἀνάθημα* je torej postavljeno, dalje: bogu v dar postavljeno, posvečeno, n. pr. kipi, trinogi, itd. v tempeljnih; tako rabijo besedo vsi gerški klasiki; to je znana reč. Poganske bogove je spremenilo kristijanstvo v hudobne duhove, hudiče; tako je dobila tudi beseda anathema primeren pomen; anathema je torej to, kar je hudiču v dar postavljeno — prekleto. Qui — (is) anathema sit, se torej ne more drugače predstavljati, kakor: bodi preklet! — To samo iz filologičnega stališča, drugo nam nič mari! Kakó se spreminja pomen besed, in se spreoberne včas v nasprotnega, zlasti pa iz dobrega v slabega, primerjajte: *φάρμακον* zdravilo in strup; nem. gift (geben) *δόσις* (mitgift) in strup; *δαίμων*, dober duh (Plat.) potem pa hudoben, hudič; in celo lat. sacer-posvečen, svet, in pa preklet (spodnjim bogovom posvečen, auri sacra fames. Virg.) in še tisoč drugih! — g. J. C—n. v L. Hvalo za voščilo! g. L. Vam bo rad storil, kar želite. g. L. V—š v C. Poslano prejeli. Ko bi tudi drugi kmalu prišli za Vami! Vsem tistim gospodom, med njimi so tudi duhovni, ki so nam po naši prvi, in, upamo, tudi zadnji pravdi izrekli pismeno svoje priznanje in zaupanje in nas s tem poterdili v prepričanji, da hodimo po pravem potu — serčno hvalo! Kar se pa tiče naših ljubeznjivih naročnic in bralek, moramo, dasi neradi, očitno spoznati, da smo se zastonj sklicavali nanje, od té strani ni bilo glasú! Naš „lepi spol“, kakor je videti, ne stoji na „Zvonovi“ strani. Hudó nam dé, pa ta ne prijetnaskušnja nas ne bo omajala v našem prepričanji. Povsod ni sreče! Ali pa smemo morda v tem pomenu razlagati lakonično pozdravilo: „Le tako naprej!“ ki ste nam ga poslali le tako mimo grede gospodičini — kakor slišimo, lepi, kakor njih rojstni kraj? Če je pa tako — pa dvojno hvalo!

Strike (upor združenih stavcev, da se ne poprimejo dela, dokler se jim ne poviša plača) ta huda, nevarna bolezen, o kateri smo zadnjič govorili, je zdaj na Dunaji v narlepšem cvetu! Tudi „Zvon“ ima svoje sitnosti in težave; čisto nemogoče nam je bilo do zdaj ponatisniti tri prve liste. Tudi današnji list ni mogel priti, kakor po navadi, pred določenim dnevom na dan.

Naznanilo. G. Levstik, ki je že na Dunaji, bo izdajal tukaj, kakor je že znano, humorističen list s podobami po imenu: „Blisk.“ Nesrečni „strike“ pak mu je na poti, da ne more še zdaj za terdno naznaniti, kedaj pride prvi list na svitlo; če bo le mogoče, že 1. aprila, kar se bo naznanilo po časnikih.

Vabilo. S tem listom je izpolnil „Zvon“ prvo četertletje. Uljudno torej prosimo tiste č. naročnike in naročnice, katerih naročilo je poteklo, naj ga blagovolé ponoviti, kakor hitro mogoče; za ostalih 9 mesecev se more tudi poslati samo 2 gold. naročnine.